

Færre danskere finder sig en partner

Udbuddet af de mandlige singler, som kvinder vil have, matcher ikke efterspørgslen, viser en ny undersøgelse.

Det er blevet sværere for danskerne at finde sig en partner. For kvinders vedkommende afspejler udbuddet af mandlige singler i stigende grad ikke efterspørgslen, mens enlige mænd i stigende grad står over for et geografisk opdelt parforholdsmarked: Mens det i hovedstadsområdet er blevet nemmere for mænd end for kvinder at finde en partner, har mænd uden for hovedstadsområdet fået sværere ved at finde en partner. Disse forhold er tilsammen med til at forklare den kendsgerning, at flere danskere forbliver enlige. Det viser et nyt studie fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, der er lavet i samarbejde med Stockholms Universitet.

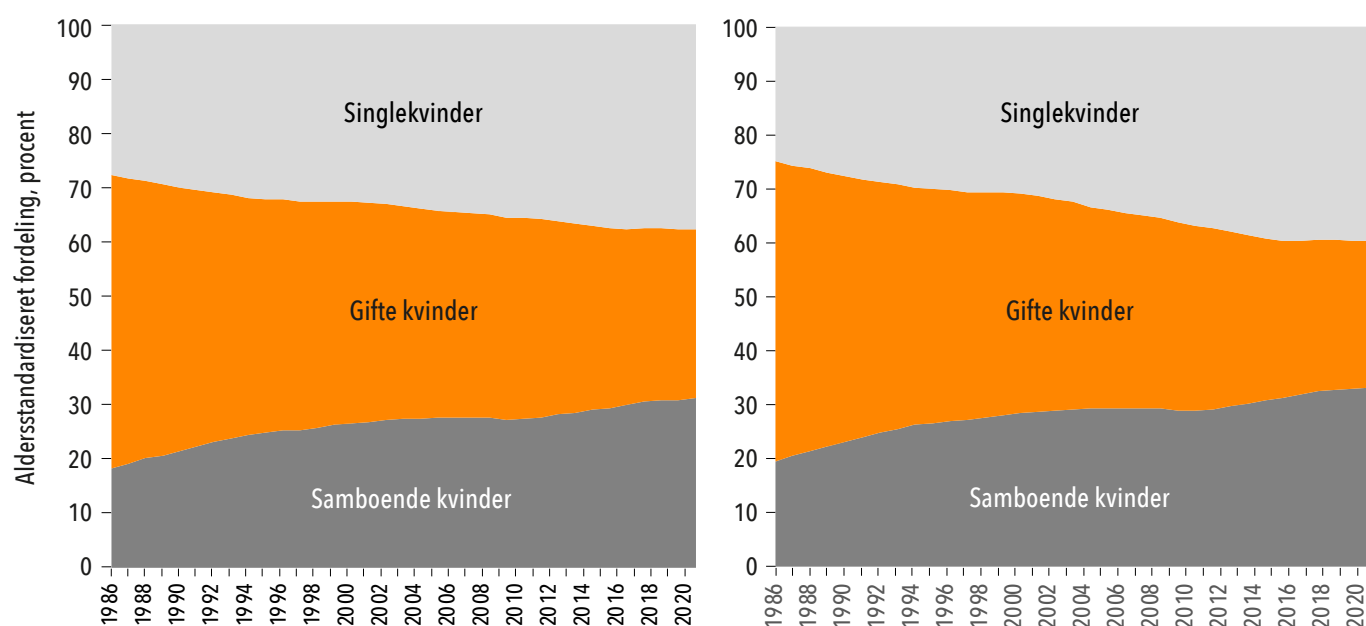
Studiet har fulgt udviklingen i 25-45-årige mænds og kvinders partnerskabsmarkeder fra 1986 til 2018. Med

partnerskabsmarked forstås udvalget af enlige af det modsatte køn inden for den region, folk bor i.

I perioden 1986-2018 er andelen af enlige i aldersgruppen steget, som også figur 1 viser. I 1986 var 28 procent af mændene og 25 procent af kvinderne mellem 25 og 45 år enlige. I 2020 var det 38 procent af mændene og 40 procent af kvinderne. Samtidig faldt andelen, der var gift, fra 54 procent af mændene og 55 procent af kvinderne i 1986 til 31 procent af mændene og 27 procent af kvinderne. Samtidig med at der er kommet flere enlige, lever flere og flere altså også i parforhold uden at være gift.

Der findes ikke data på, hvad der kendetegner enliges partnerønsker. Forskerne har derfor antaget, at singler leder efter den samme type partner, som andre med tilsvarende karakteristika har fundet inden for de seneste fem år (se faktaboks).

Figur 1. Flere singler og ugifte par over de seneste 33 år

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

I løbet af de 33 år, studiet undersøger, har singlekvinderne ændret, hvad de leder efter hos en mand, og det har gjort det sværere for dem at finde en partner. Singlemændene er i højere grad blevet ved med at lede efter de samme typer kvinder, men der er blevet færre enlige kvinder af de typer i de landsdele, hvor mændene bor. Undtagelsen er i hovedstadsområdet, hvor mændenes partnerskabsmarked er blevet forbedret over de seneste 33 år.

Mænd og kvinder, der har svært ved at finde en partner, har nogle træk til fælles, men adskiller sig også fra hinanden. Ældre og beskæftigede kvinder med højere

indkomst og videregående uddannelse har sværere ved at finde en partner. For mændene er det også de ældre og dem, der er i beskæftigelse, der har det vanskeligst. Tidligere havde mænd med højere indkomst nemmere ved at finde den partner, de ledte efter, men i dag ser indkomst ikke ud til at betyde det store, efter man har taget højde for andre karakteristika, såsom uddannelse, beskæftigelse og etnisk baggrund. At både ældre mænd og kvinder på samme tid har sværere ved at finde en partner, skyldes, at de to grupper ikke nødvendigvis er ens på andre træk, leder efter de samme typer partnere eller bor de samme steder i landet.

Fakta om undersøgelsen

I studiet defineres alle personer mellem 25 og 45 år, der ikke er gifte og samtidig ikke-samboende, som værende singler. Derved inddrages folk, der er i parforhold, men som ikke bor sammen med deres partner, også blandt gruppen af singler. Denne fejlkilde skyldes, at der ikke foreligger data på par, der ikke bor sammen. Det er sandsynligvis primært blandt de yngste i studiet (de 25-30-årige), at denne fejlkilde er størst, da de oftest vil være i parforhold uden at bo sammen. Det vil sige, at studiet er tilbøjeligt til at overvurdere, hvor mange unge der er enlige.

Studiet er også begrænset til at undersøge heteroseksuelle parforhold, da der ikke foreligger data på homoseksuelle parforhold, hvor der ikke er indgået ægteskab eller registreret parforhold. Samtidig antages det, at alle enlige leder efter en partner – tal fra SSI fra 2019 viser imidlertid, at i aldersgruppen 25-45 år, som dette studie undersøger, er det antageligt ca. 83 procent, som gerne vil have en partner.¹

For at identificere, hvad folk søger hos en partner, trækker studiet på videretænkning af teorier om

assortativ pardannelse. Det antages, at singler med et givent sæt af karakteristika i gennemsnit søger en partner, der svarer til partnere, som andre mennesker med de samme karakteristika er flyttet sammen med inden for den seneste femårige periode. Med andre ord antages det, at singler leder efter de samme typer partnere, som andre, der ligner dem selv, har fundet. Derved bliver alle singler i analysen tildelt en syntetisk partner, som udtrykker det bedste bud på, hvad de leder efter. Den årlige fordeling af disse syntetiske partnere bliver så sammenholdt med den faktiske fordeling af enlige i singlernes hjemstavnsregion for at opnå et estimat af mismatch.

For at sikre, at de syntetiske partnere afspejler et godt bud på, hvad enlige leder efter, sammenholdes de enliges sandsynlighed for at have et match med deres sandsynlighed for at indgå i et parforhold inden for de næste fem år. Studiet finder, at enlige med lavere sandsynlighed for match har lavere sandsynlighed for at indgå i et parforhold inden for de næste fem år, end enlige med højere sandsynlighed for et match har.

1 Frisch, Morten, Ellen Moseholm, Mikael Andersson, Josefine Bernhard Andersen, and Christian Graugaard. 2019. "Sex i Danmark. Nøgletal." Projekt SEXUS.

Singlekvinders krav til mænd ændrer sig - og deres chancer for parforhold falder

Gennem de seneste tre årtier er der opstået nye dynamikker på tværs af køn og geografi, hvor kvinder har ændret de krav, de stiller til mænd, mens det omvendte ikke i samme omfang er tilfældet.

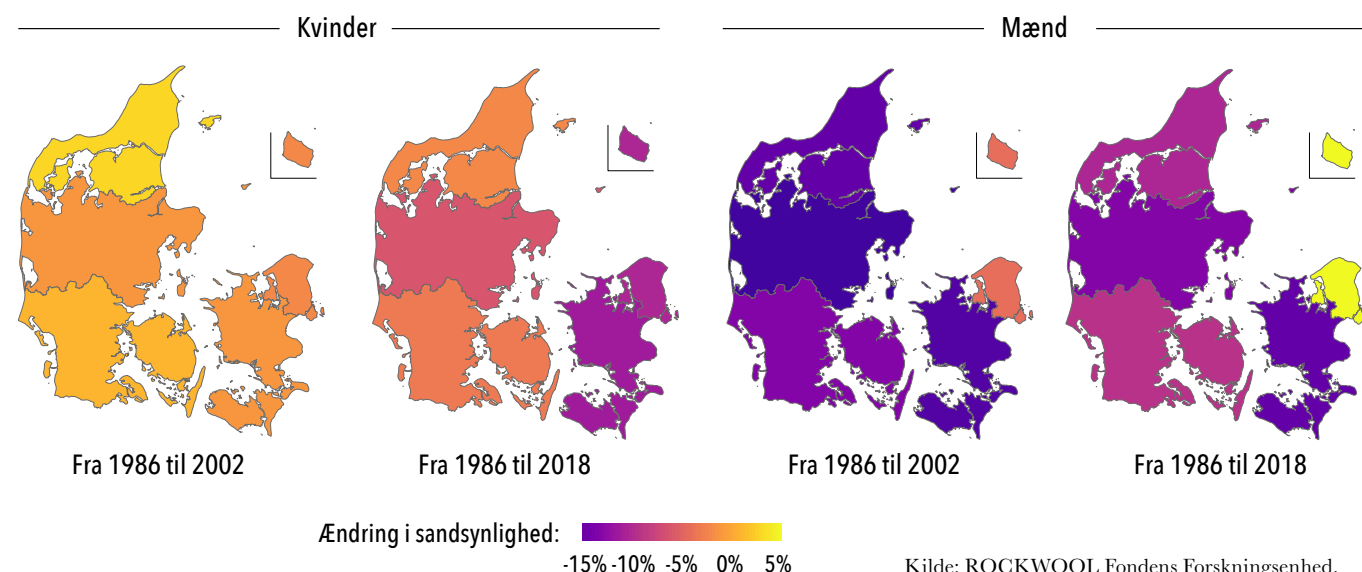
Enlige kvinder bosat i Danmark har over de seneste tre årtier oplevet faldende muligheder for at finde et match på partnerskabsmarkedet på tværs af landet. For mænd gælder udfordringen med at finde en partner i højere grad uden for hovedstadsområdet. Derved er der opstået nye brudflader både på tværs af køn og geografi, viser et nyt studie fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, der er lavet i samarbejde med Stockholms Universitet.

Figur 2 viser udviklingen i sandsynligheden for at have et parforholdsmatch i 2002 og 2018 målt relativt til 1986 for henholdsvis mænd og kvinder. Her kan man se, at kvinder har oplevet et generelt fald i sandsynligheden for at få et match på partnerskabsmarkedet på tværs af de danske regioner. Mændene har derimod i stigende grad oplevet bedre muligheder for at få et match, hvis de boede i hovedstadsområdet, og ringere chancer for at få et match, hvis de boede i en af Danmarks fire andre regioner enten i 2002 eller i 2018.

Selvom gruppen af kvinder i alderen mellem 25 og 45 år har ændret sammensætning over de seneste tre årtier på grund af ændrede indvandrings- og uddannelsesmønstre, er det ikke i særlig grad det, der har gjort det sværere for dem at finde et match. Ændringerne i sammensætningen af enlige mænd har heller ikke haft den store betydning. Det er derimod i højere grad drevet af ændringer i, hvad kvinder efterspørger hos en partner – specielt, når det kommer til indkomstniveau, national baggrund, uddannelsesniveau og beskæftigelse. Enlige mænd med dansk baggrund, højere indkomst, uddannelse over folkeskolen, og som er i beskæftigelse, er i stigende grad i underskud.

For mænd handler det i større grad om, at de har fået et mere geografisk skævt partnermarked. Mænd bosat i hovedstadsområdet har oplevet forbedrede chancer for at finde den partner, de leder efter, fordi der i stigende grad er en overvægt af kvinder bosat der. For hver 100 kvinder i alderen 25-45 år, der var bosat i hovedstadsområdet i 2018, boede der 99 mænd. Derimod boede der 109 mænd per 100 kvinder i region Nordjylland. Til sammenligning var tallene ca. 104 mænd per 100 kvinder begge steder i 1986.

Figur 2. Ændringer i sandsynligheden for et match på det regionale partnermarked i 2002 og 2018 målt i forhold til 1986

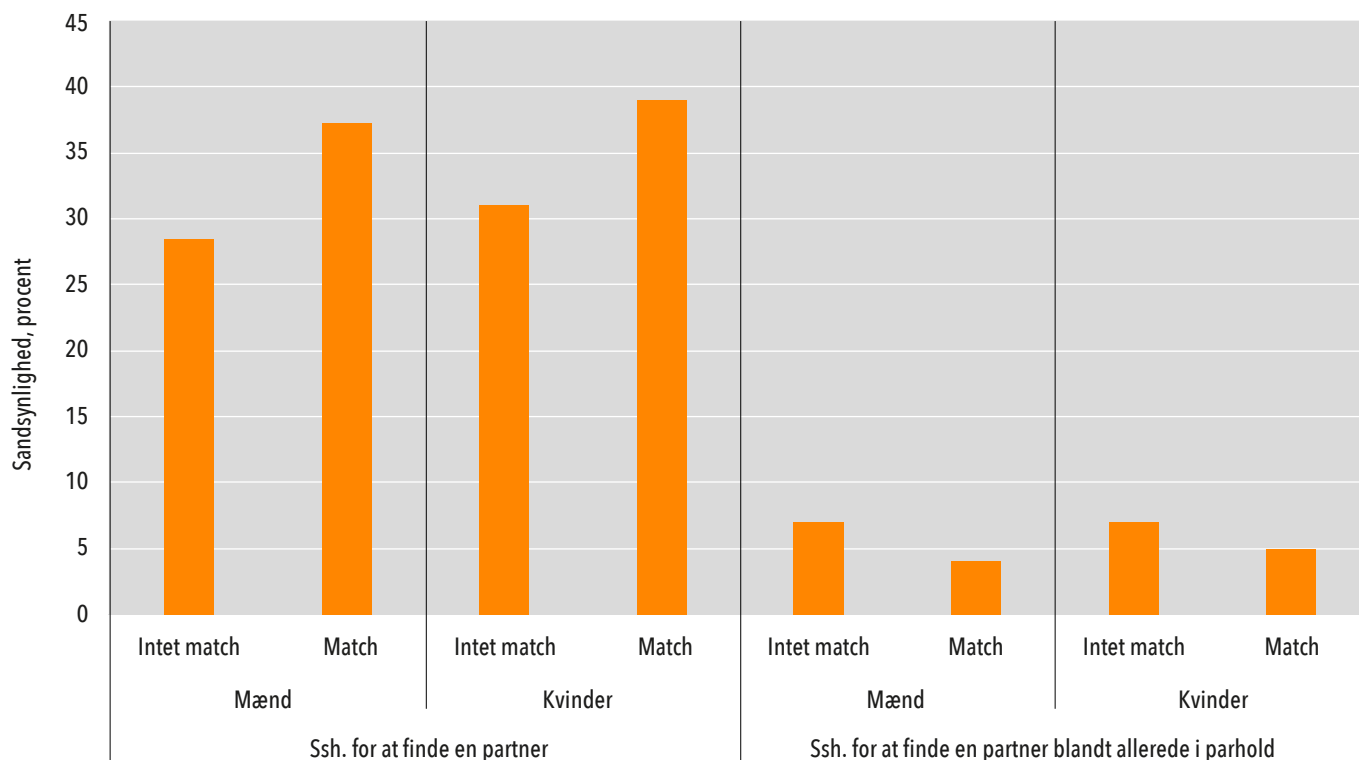
Singler uden match finder oftere partnere i faste forhold

Når det er vanskeligt for enlige danskere at finde et match blandt andre singler, stiger sandsynligheden for at finde en partner, der allerede er i et fast forhold.

Jo mindre sandsynlighed der er for at finde det, man efterspørger, blandt andre singler, jo større er sandsynligheden for, at man finder en partner, som allerede er i et andet parforhold. Tilbøjeligheden er lige udbredt blandt mænd og kvinder og indikerer, at folk udvikler alternative strategier i deres forsøg på at finde en partner, hvis deres lokale partnerskabsmarked ikke matcher deres partnerønsker. Det viser en undersøgelse udarbejdet af ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed i samarbejde med Stockholms Universitet.

Figur 3 viser sandsynligheden for at finde en partner inden for en femårig periode og sandsynligheden for at finde en partner, som allerede er i et parforhold. Enlige mænd, som ville kunne forvente at finde det, de ledte efter på det lokale partnerskabsmarked, havde 31 procent større sandsynlighed for at finde en partner inden for de næste fem år end mænd, som ikke havde et match. For kvinder var forskellen på 26 procent. Til gengæld var det 75 procent mere sandsynligt, at mænd, som ikke havde et match, fandt sig en partner fra et allerede igangværende forhold sammenlignet med mænd og med et match. For kvinder var sandsynligheden 40 procent større.

Figur 3. Sandsynligheden for at finde en partner og en partner, som allerede er i et forhold, afhængigt af om man kunne forvente at finde den partner, man ledte efter

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Undersøgelsens publicering

Emil A. L. Simonsen & Peter Fallesen

What a Difference a Definition Makes: Mismatches in Partner Markets Across Three Decades in Denmark

ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, Study paper nr. 167.

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på: www.rockwoolfonden.dk/forside/forskning